



# Evaluatie pioniersplek ZIN in Wijk bij Duurstede (mei 2014 – mei 2017)

november 2016

## Wat is ZIN

In 2012 startte ZIN als ontmoetingsplek en website met een eigen naam. In mei 2014 werd ZIN pioniersplek, met steun door de kerken (van Cothen en Wijk bij Duurstede en landelijk) tot mei 2017.

In de loop van de jaren is er een aantal constanten geweest:

- de website en de nieuwsbrief met inspiratie en informatie die elke zondag verzonden wordt
- in het bijzonder de dagelijkse ZINspiratie-mail in 40 dagentijd en Advent
- de huisstijl met een frisse en open uitstraling
- de meditatieve avonden ZIN in stilte, eens per maand
- de aanschuif-ontmoetingen in café de Engel, een vrijdagmorgen in de maand
- het kerkje van Cothen en de pastorie als plek van ontmoeting (waarvan de laatste volgend jaar helaas niet meer beschikbaar is)
- pionier Rebecca Onderstal

Daarnaast zijn er allerlei thema-avonden, cursussen en gesprekken en een minifestival georganiseerd.

Er is een aantal langer lopende activiteiten ontstaan: Kliederkerk voor gezinnen, een filosoferkring.

Er wordt samengewerkt met anderen rond diverse thema's, en bij het organiseren van een lokale Passion en de Preek van de Leek.

Verder participeerde ZIN in het grote SamenLoop voor Hoop evenement.

Er zijn activiteiten die expliciet over geloven en Bijbelverhalen gaan. Bij andere ontmoetingen wordt de christelijke traditie ingebracht in het gesprek, te midden van andere perspectieven.

Er zijn nu plannen om laagdrempelige, kleinschalige viering-momenten te gaan ontwikkelen, met een combinatie van (Bijbel)verhaal, gesprek, stilte, creativiteit (een combinatie van wat ZIN is en aanbiedt). Werktitel is 'ZINspiratie LIVE'.

Dit komt voort uit de behoefte die door sommigen gevoeld wordt aan een 'kern' van het netwerk.

## Evaluatie door betrokkenen

Ruimte voor vragen, twijfel en andersdenkenden, verdieping, inspiratie, verbinding, herkenning, veiligheid – deze woorden klinken het meest als gevraagd wordt aan betrokkenen wat ZIN kenmerkt. Ze ervaren ZIN in Wijk bij Duurstede als een plek waar hun eigen zoeken naar wat geloven betekenen kan ruimte krijgt. De kleinschaligheid, ruimte voor gesprek en openheid voor verschillende posities maakt een echt en verdiepend gesprek mogelijk. Geloof is niet vanzelfsprekend en op voorhand ingekaderd, en dat maakt juist een gesprek met veel diepgang mogelijk.

Voor niet iedereen gaat het daarbij over 'God' – voor sommigen ligt de nadruk op betekenisvol leven. Dat ZIN een christelijke plek is houdt hen echter niet tegen om deel te nemen.

Voor een aantal betrokkenen is ZIN de plek waar ze de weg terug gevonden hebben naar het bezig zijn met geloven.

Voor een aantal randkerkelijken is het de enige actieve verbinding die ze nog met 'kerk' hebben.

Er is ook een groep die voornamelijk via de digitale weg meeleeft, door het regelmatig lezen van de ZINspiratie-updates. Een deel van deze lezers geeft aan dat zij deze updates regelmatig doorsturen naar anderen.

"Zin is een plek waar je alles kunt bespreken, waar je niet binnen de lijntjes hoeft te blijven".

"ZIN geeft hoop, nu de kerken het moeilijk hebben".

"ZIN is een organisatie waar veel mensen zich thuis voelen omdat we in gesprek kunnen gaan, samen vieren,

ongeacht geloof, levensovertuiging, visie of wat dan ook. Juist in deze tijd van dreigende verwijdering van elkaar kan

ZIN een tegenhanger zijn.”

“ZIN is een plek van vitaliteit en daadkracht, en geen log instituut”.

“Vooral in deze tijd is geloof toegankelijker (voor wie er wel of niet mee is opgevoed) als je alles kunt bespreken, ook al valt het niet helemaal binnen de lijntjes. Daarom vind ik ZIN zo prettig.”

“ZIN is een andere manier van “kerk” zijn. Kleiner en meer verbonden, persoonlijker”

“ZIN inspireert, prikkelt, nodigt uit en is een prettige plek”

“Ik gun iedereen zo'n eigentijds platform omdat ik denk dat het in een enorme behoefte voorziet om op een andere manier bezig te zijn met religie en met alles wat er passeert op deze wereld en hoe je je daar toe verhoudt.”

Wat mist bij ZIN?

De groep 30'ers en 40'ers komt bij ZIN niet zo aan bod. Ook de 'doe'activiteiten zijn ondervertegenwoordigd.

## Aantallen

Het bereik van de website: zo'n 14.700 bezoekers hebben de site in het afgelopen jaar gevonden. Dat zijn er gemiddeld 40 per dag.

Wekelijks ontvangen 270 mensen de nieuwsbrief. Verder zijn er via Facebook bijna 600 mensen verbonden met ZIN, en nog eens 260 via Twitter. Het online netwerk is deels lokaal, maar heeft ook een bredere uitstraling en impact.

Het laatste jaar groeit er een kleine kern van mensen die terugkomen bij verschillende activiteiten. Er is een veel groter aantal dat eens een cursus gedaan heeft, of af en toe een activiteit bezoekt. Nog groter is het aantal dat ZIN volgt online. Het potentieel aan bezoekers is groot.

Iemand schrijft: “ZIN is volgens mijn beleving aanwezig in heel veel mensen: het is een stille kracht die niet goed meetbaar is. Ik ken mensen die allemaal niet meer kerkelijk actief zijn, maar wel ZIN volgen via Facebook of Twitter enz.”

Iemand anders: “Ik lees niet altijd de mails maar zeker geregeld en onderhoud daarmee voor mijn gevoel toch een lijntje met de kerk, mijn achtergrond. Voor mij is het heel waardevol om te weten dat er een gemeenschap is waar ik me eventueel zou kunnen aansluiten en waar ik zou kunnen bijdragen.”

ZIN wordt op dit moment vooral actief bezocht door vrouwen; de meesten van hen zijn van de generatie 50+.

	Stevig betrokken mensen	Wie af en toe deelneemt (paar keer per jaar)	Incidentele contacten
Was al kerkelijk actief (deels randkerkelijk, niet actief meer)	12	20	
Was niet kerkelijk actief	12	40	
totaal	24	60	> 500 (inclusief website, festival, Passion enz)

## Viervoudige verbinding

Vanuit Missionair werk wordt de pioniersplek geëvalueerd door te kijken hoe de verbinding zich in 4 richtingen ontwikkeld heeft.

## Context

ZIN maakt deel uit van het netwerk van organisaties in Wijk bij Duurstede, en gaat op allerlei momenten samenwerking aan. Ideeën voor activiteiten zijn heel welkom en worden opgepakt en gezamenlijk uitgewerkt.

## Team en netwerk

Het vormen van een team dat gezamenlijk de visie en missie draagt is tot nu toe moeilijk gebleken. De eindverantwoordelijkheid blijft liggen bij de pionier.

Netwerkbijeenkomsten dit najaar, waarin gesproken werd over de toekomst van ZIN mochten wel op een goede opkomst rekenen. De visie die daar gedeeld werd was behoorlijk eensluidend. Deze betrokkenheid moet wel concreter vorm krijgen in de taakverdeling.

## **God en geloven**

In de langer lopende meditatie groep en Kliederkerk is geloof het meest expliciet aan de orde, en kan er ook iets 'ervaren' worden in de vorm van een kleine viering.

Bij de ontmoetingen waarin gesprek centraal staat wordt het christelijk perspectief ingebracht, of is de christelijke traditie zelf het onderwerp.

Bij de online ZINspiratie komt God of de Bijbel de ene keer wel en de andere niet expliciet ter sprake.

## **Kerk**

ZIN wordt ondersteund en ruimte gegund door de Protestantse gemeentes van Wijk bij Duurstede en Cothen. Informatie wordt doorgegeven via de communicatie kanalen van deze gemeentes. De vraag 'hoe zijn we kerk met en voor wie niet op zondag in de kerkbanken zitten' staat steeds meer op de agenda van deze gemeentes. De PG Cothen wil kerk in en voor het dorp zijn. De PG Wijk bij Duurstede ziet zichzelf in het nieuwste beleidsplan als 'missionaire oplaadplek' en stelt voor 0.2 fte een predikant met missionaire opdracht aan.

## **Toekomstplannen**

Op deze zaken zal de aandacht zich de komende tijd richten:

- Ontwikkelen van het draagvlak zodat ZIN meer gezichten krijgt en verantwoordelijkheid en visie gedeeld wordt.
- Vinden en trainen van mensen die de kleinschalige ontmoetingen kunnen begeleiden. Het gesprek en de ontmoeting in kleine groepen is de kracht van ZIN. Voor het voortbestaan en de groei van ZIN is het belangrijk dat meer mensen deze groepen kunnen gaan begeleiden.
- Ontwikkelen van 'vieringen' die passen bij ZIN.
- Onderzoeken hoe de financiële basis versterkt zou kunnen worden, door bijdragen voor activiteiten of door het werven van Vrienden van ZIN.

## **Vraag aan de Protestantse gemeentes die de pioniersplek sinds 2014 (tot 2017) ondersteunen**

ZIN heeft zich ontwikkeld tot een ontmoetingsplek voor mensen die buiten het instituut kerk bezig willen zijn met geloven en thema's die daar aan raken. ZIN lijkt zich heel voorzichtig te ontwikkelen tot een nieuwe gemeenschap, een nieuwe vorm van kerk-zijn. Ontdekken hoe dat er uit gaat zien en wie dit gaat dragen, dat vraagt meer tijd.

Zouden de Protestantse gemeentes ZIN nog een aantal jaren kunnen ondersteunen, op een of meer van de volgende manieren?

- door het beschikbaar stellen van financiële middelen voor de kosten
- door het ondersteunen van de aanvraag bij Missionair Werk tot verlenging van de pioniersplek (met 3 jaar)
- door het beschikbaar stellen van ruimte voor activiteiten
- door het beschikbaar stellen van uren van de predikant om te pionieren
- door het verspreiden van informatie over ZIN, het meedenken over de richting en door gebed.

*28 november 2016*

*Ruth Bekkering en Rebecca Onderstal  
met bijdragen uit en overleg met het netwerk zelf*

ZIN in Wijk bij Duurstede evaluatie